PRACE NAUKOWE
Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS
of Wrocław University of Economics

Współczesne problemy ekonomiczne

Europa z perspektywy wielu prędkości

PRACE NAUKOWE
Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS
of Wrocław University of Economics

Nr 539

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2018

Redakcja wydawnicza: Barbara Majewska
Redakcja techniczna: Barbara Łopusiewicz
Korekta: Rafał Galos
Łamanie: Małgorzata Myszkowska
Projekt okładki: Beata Dębska

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania
znajdują się na stronach internetowych
www.pracenaukowe.ue.wroc.pl
www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Publikacja udostępniona na licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska
(CC BY-NC-ND 3.0 PL)

ISSN 1899-3192
e-ISSN 2392-0041

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Zamówienia na opublikowane prace należy składać na adres:
Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
ul. Komandorska 118/120, 53-345 Wrocław
tel. 71 36 80 602; e-mail: econbook@ue.wroc.pl
www.ksiegarnia.ue.wroc.pl; ksiegarnienaukowe.pl

Druk i oprawa: TOTEM

Spis treści

Wstęp 7

Grażyna Adamczyk-Łojewska: Zróżnicowanie krajów Unii Europejskiej w zakresie procesu intensyfikacji działalności gospodarczej / Diversification of the European Union countries in the scope of the process of economic activity intensification 9

Bernadeta Baran: Brexit a *soft power* Unii Europejskiej / Brexit vs. the European Union soft power 22

Jan Borowiec: Konwergencja realna w strefie euro / Real convergence in the euro area 31

Maciej Czaplewski: Rola rynku telekomunikacyjnego w strategii tworzenia jednolitego cyfrowego rynku Unii Europejskiej / The role of the telecommunications market in the strategy of creating a Single Digital Market of the European Union 40

Janusz Heller, Kamil Kotliński: Integracja różnych prędkości a zbieżność realna krajów Europy Środkowo-Wschodniej z Unią Europejską / Multispeed integration vs. real convergence of Central and Eastern Europe countries with the European Union 51

Łukasz Jabłoński: Zróżnicowanie poziomu życia między regionami UE w latach 2000-2015 / Differences in the standard of living between EU regions in the period of 2000-2015 62

Marcin Janowski: Problem ubóstwa i wykluczenia społecznego w Polsce na tle UE a ekonomia społeczna / Poverty and social exclusion in Poland at the background of the EU vs. social economy 76

Barbara Jurkowska: Wpływ sąsiedztwa z Niemcami na sytuację demograficzną i mieszkaniową polskich regionów (w świetle opinii jednostek samorządu terytorialnego województwa lubuskiego) / Influence of German border vicinity on the demographic and housing situation in the Polish regions (as opinioned by the territorial self-government of Lubuskie voivodeship) 85

Natalia Konopińska: Innowacyjność sudeckiego przygranicznego obszaru górskiego / Innovation of Sudeten border mountain area 94

Jarosław Kundera: Metody przezwyciężenia kryzysu w strefie euro na przykładzie Grecji i Irlandii / Methods to overcome the crisis in the Eurozone from the experience of Greece and Ireland 107

Radosław Kupczyk: Problem koordynacji polityki gospodarczej w Unii Europejskiej / The problem of economic policy coordination in the European Union 120
Agnieszka Kwarcińska: Wdrażanie koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu jako aplikacyjny wyraz idei zrównoważonego rozwoju. Stan i perspektywy / Implementing the concept of corporate social responsibility as an application expression of the idea of sustainable development. Status and prospects 128
Danuta Miłaszewicz, Małgorzata Łatuszyńska, Kesra Nermend, Mateusz Piwowarski, Mariusz Borawski: Ubóstwo w Unii Europejskiej – porównania czasowe i przekrojowe / Poverty of the European Union – temporal and cross-sectional comparisons 136
Anna Mucha: E-zamówienia – wyzwanie dla europejskiego rynku zamówień publicznych / E-procurement – challenge for the European procurement market 146
Piotr Rubaj: Koncepcja elastycznego euro Josepha E. Stiglitza jako potencjalny sposób na reformę europejskiej strefy walutowej / Joseph E. Stiglitz's concept of flexible euro as the potential way to reform the Eurozone 155
Iwona Salejko-Szyszczak, Małgorzata Szczepaniak: Nierówności dochodowe i ubóstwo a spójność społeczna w Unii Europejskiej / Income inequalities and poverty vs. social cohesion in the European Union 164

Wstęp

Niniejsza publikacja jest kolejną z cyklu Współczesne Problemy Ekonomiczne. Problematykę tomu stanowi integracja europejska z perspektywy wielu prędkości. Przedmiotem artykułów są: procesy dezintegracji europejskiej, zarządzanie kryzysowe w strefie euro, procesy konwergencji realnej i regionalnej, spójność społeczna Unii Europejskiej oraz obecne działania Unii związane z tworzeniem i funkcjonowaniem jednolitego rynku cyfrowego.

Najpełniejszym odzwierciedleniem dezintegracji europejskiej jest niewątpliwie brexit – wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej. Jego skutki dla międzynarodowej pozycji Unii, ryzyko jej rozpadu oraz niezbędne działania wzmacniające jej jedność są przedmiotem artykułu B. Baran. Innym przejawem dezintegracji europejskiej w ostatnich latach jest kryzys w strefie euro. Aby przeciwdziałać jego konsekwencjom, podjęto wiele działań, między innymi zmieniono architekturę jednolitego rynku finansowego, wzmocniono europejskie ramy zarządzania gospodarczego oraz powołano do życia nowe instytucje. Przedmiotem publikacji są też następujące zagadnienia: wpływ reformy zarządzania gospodarczego na efektywność polityki gospodarczej prowadzonej na poziomie ponadnarodowym (R. Kupczyk), przyczyny kryzysu w strefie euro oraz metody jego przezwyciężania na przykładzie Grecji i Irlandii (J. Kundera) oraz koncepcja elastycznego euro Stiglitza jako sposób na reformę europejskiej unii walutowej (P. Rubaj).

Zagrożeniem dla integracji europejskiej może być niewystarczający postęp w procesach konwergencji realnej i regionalnej. Podczas wielkiej recesji w Europie wystąpiła zarówno konwergencja, jak i dywergencja. Procesy wyrównywania się poziomów PKB na mieszkańca są przedmiotem artykułów kilku autorów. G. Adamczyk-Łojewska analizuje zmiany w produktywności pracy w UE – głównej determinanty konwergencji realnej. J. Borowiec przedstawia efekty konwergencji realnej w strefie euro, a także wpływ na nią takich czynników, jak: inwestycje, jakość instytucji, jakość rządzenia, kapitał ludzki, innowacyjność gospodarki, regulacje rynków produktów oraz stopień rozwoju rynków kapitałowych. J. Heller i K. Kotliński podjęli próbę oceny zbieżności realnej krajów Europy Środkowo-Wschodniej z Unią Europejską w warunkach integracji różnych prędkości. Ł. Jabłoński analizuje zróżnicowanie poziomu i stopy wzrostu PKB *per capita* regionów UE-15 i regionów Europy Środkowo-Wschodniej w latach 2000-2015. N. Konopińska przedstawia wyniki swoich badań dotyczących innowacyjności sudeckiego przygranicznego obszaru górskiego. Z badań tych wynika, że jest ona znacznie niższa od poziomu krajowego, co wzmacnia procesy dywergencji regionalnej.

Społecznym odbiciem Europy wielu prędkości są różnice w spójności społecznej państw członkowskich. Dwa artykuły dotyczą koncepcji teoretycznych polityki spójności: koncepcji ekonomii społecznej jako narzędzia efektywnego i skutecznego rozwiązywania problemów społecznych (M. Janowski) oraz koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu, będącej aplikacyjnym wyrazem idei zrównoważonego rozwoju (A. Kwarcińska). Problematyką artykułu D. Miłaszewicz i współautorów jest ubóstwo w Unii Europejskiej. Badania autorki wskazują na różnokierunkowe zmiany poziomu ubóstwa w państwach członkowskich Unii w latach 2005-2016. Do podobnych wniosków doszły I. Salejko-Szyszczak i M. Szczepaniak, które przeanalizowały nierówności dochodowe i zasięg ubóstwa w poszczególnych państwach członkowskich.

Problematyce tworzenia jednolitego rynku cyfrowego w Europie poświęcono dwa artykuły: jeden dotyczy roli rynku telekomunikacyjnego w strategii tworzenia jednolitego rynku cyfrowego (M. Czaplewski), drugi zaś wprowadzenia e-zamówień na europejskim rynku zamówień publicznych. Integracja obu tych rynków ma znaczenie dla realizacji strategii Europa 2020.

Jan Borowiec, Bernadeta Baran, Iwo Augustyński